

NA DE SCHOK

DAG 1

Die ochtend scheen de zon over de Graslei en dat klopte niet.

Het moet regenen en een ijzige wind moet iedereen doen beven van de kou, dacht ik.

Op andere dagen fietste ik zwierig tussen de wandelaars en de andere fietsers, maar nu mocht ik niet vergeten om te trappen of ik zou vallen.

Op de brug van de Sint-Michiëlshelling stond Marcia. Zoals elke ochtend zat ze op haar fiets en ze hield zich met een hand op de brugleuning in evenwicht.

Zou ze iets weten? vroeg ik me af. Ik probeerde het op het gezicht van Marcia af te lezen, maar op deze afstand was het gezicht van mijn vriendin nog te vaag.

‘Maar nee, ze kan het nog niet weten’, mompelde ik om mezelf moed in te pompen. ‘De politie kwam gisteravond. Hoe kan Marcia dan al iets weten?’

Hoewel, ging het door mijn hoofd, geruchten gaan dikwijls langs allerlei onverwachte sluiptwegen. En de burens hebben het vast gezien.

Twee mannen leidden pa naar de politieauto, terwijl een derde pa’s laptop en een doos met dvd’s en diskettes in de autokoffer plaatste.

De hele tijd had ik me op de bank teruggetrokken. Onbeweeglijk, met mijn voeten onder me geschoven en een kussen als een buffer in mijn armen tegen me aangedrukt. Griet zat naast me op de bank. Ze was al zeventien, drie jaar ouder dan ik. Maar ook Griet zweeg en luisterde.

Achter de deur riep ma luid naar pa, naar de politiemannen. Eigenlijk wilde ik niks horen, maar ik kon me niet bedwingen om te luisteren. Verbijsterd hoorde ik hoe boven mijn hoofd laden werden opengetrokken en kastdeuren open- en dichtslagen.

Weet jij waarom? fluisterde Griet.

Nee, mompelde ik. *Zou het iets met zijn werk op de bank te maken hebben?*

Dan hadden we allebei gezwegen en weer geluisterd. Het protest van ma werd zwakker. Ik zat met mijn rug naar het raam omdat ik niet wilde zien hoe pa werd weggevoerd. Maar ik voelde dat achter de ramen in de straat mensen naar de politieauto loerden en dat ze gokten wat er aan de hand was.

Alsof ze pa niet snel genoeg konden wegstoppen, was de auto met een rotvaart weggereden. De deurbel werd naar beneden gedrukt. Ma kwam binnen en ze keek ons met rode, waterige

ogen beurtelings aan. Zonder iets te zeggen had ze zich tussen ons gezet en ons tegen haar aangedrukt. Allerlei beelden bonkten in mijn hoofd.

‘Goh, dat duurde een tijd’, zei Marcia plagerig. ‘Ik dacht dat je nooit op de brug zou geraken. Het leek alsof je stilstond.’

‘Het weer is te mooi om hard te fietsen’, zocht ik een uitvlucht. Hoewel ik Marcia amper durfde aankijken, kon ik het niet laten om stiekem mijn vriendin vanuit een ooghoek te begluren.

Marcia droeg een geel topje dat diep uitgesneden was. Het paste prima bij de hete junidag die op komst was. Toen ze zich vooroverboog om haar fiets in gang te trappen, zag ik de gleuf tussen haar borsten. In mijn kast hingen ook sexy topjes, maar om de een of andere vreemde reden had ik een T-shirt met lange mouwen gekozen. Een truitje dat zelfs nonnetjes durven dragen.

Eigenlijk had ik geen zin om met Marcia te praten, maar het kon niet anders. We reden altijd kwebbelend naar school.

‘Wat is er?’ vroeg Marcia toen ze me op de Korenmarkt inhaalde.

‘Niks.’ Ik bleef recht voor me uitkijken. En toch wilde ik heel gewoon doen, alsof er de vorige avond niks was gebeurd.

‘Je doet zo vreemd’, zei Marcia. Haar ogen probeerden mijn ogen te peilen, maar ik hield mijn blik op het belfort gericht.

Hoewel de school vlakbij was, leek de rit dit keer eindeloos te duren.

Ik voelde me veiliger toen we eindelijk op het schoolplein arriveerden. Nu was het niet enkel Marcia en ik.

‘Iedereen kan wel eens een vervelende dag hebben’, zei Marcia. ‘Maar er moet toch een reden zijn?’ Ze wachtte even op mijn reactie, maar ik haalde mijn schouders op en keek om me heen.

‘Bang voor de algebratoets?’ probeerde Marcia.

‘Ik heb bijna niks gestudeerd’, zei ik vlug omdat ik mijn zwijgen achter die toets kon verstoppen.

We liepen in de richting van de bank waar Joyce en Nel gewoonlijk al samenklitten voor de lessen begonnen.

‘Geen tijd gehad?’

‘Ik had een leuke chatroom gevonden. Het was laat geworden en daarna had ik helemaal geen zin meer om te studeren.’

‘Oh’, zei Marcia. ‘Welke chatroom? Ik wil die ook eens proberen.’

‘Goh, ik weet het niet meer.’

Marcia keek me ongelovig aan.

‘Maar ik kan hem zo terugvinden’, zei ik snel. ‘Als je zin hebt, zorg ik dat je vanavond ook in die chatroom terecht komt.’

‘Maar je moet toch...’

‘Moet je Joyce zien.’ Met een hoofdknikje wees ik naar een meisje dat vrolijk huppelend kwam aangerend. Nel volgde uitgelaten in haar spoor.

‘Moeten jullie wat weten?’ riep Joyce al van op een afstand. Hoewel het gezicht van Joyce vrolijk stond, leek het alsof er een emmer ijskoud water over me werd uitgestort. Zou ze het al weten, flitste het angstig door mijn hoofd.

‘Nee’, zei Marcia benieuwd.

‘We hebben iets gehoord.’ Joyce glimlachte fijntjes om Marcia en mij te jennen.

‘Vertel het dan!’ Marcia greep Joyce bij de arm en trok haar heen en weer alsof ze het nieuws uit het meisje wilde schudden.

‘Ik heb gehoord...’ fluisterde Joyce langzaam, ‘dat...Van...de...Velde...’ zei ze met telkens een pauze tussen de woorden.

‘Dood is!’ riep Marcia uitgelaten.

‘Nee, een mens kan niet alles hebben in het leven. Ze is gewoon ziek.’

‘Yes!’ riep Marcia uit. Ze greep met beide handen mijn middel vast om samen een rondedansje te maken. Gelaten liet ik me meeslepen.

‘Ben je dan niet blij!’ riep ze vrolijk. ‘Geen toets vandaag!’

‘Toch wel’, probeerde ik enthousiast te klinken.

Joyce en Marcia keken elkaar vragend aan.

Ik moet nog naar de Fnac, wuifde ik bij de schoolpoort Marcia weg. Zonder op een reactie te wachten reed ik naar de andere kant van de straat.

Ik voelde me opgelucht omdat de schooldag achter de rug was. Ik had geprobeerd om de lessen te volgen, geprobeerd om met de anderen mee te praten en mee te giechelen, maar de beelden van de vorige avond verschenen telkens onhoudbaar voor mijn ogen. De middagpauze was het moeilijkst geweest. Telkens had ik me met dooddoeners als *er is niks aan de hand* of *het is gewoon mijn dag* niet proberen redden.

De rode vlag? had Joris met een pesterige grijns gevraagd. Ik had hem een klap op zijn stomme kop willen geven, maar ik had enkel geknikt.

Misschien had ik het beter verteld, dacht ik terwijl ik Fnac voorbijreed.

Ik voelde me een beetje schuldig omdat ik niks aan Marcia verteld had. Nog nooit hadden we geheimen voor elkaar gehad, zelfs niet over liefjes... zeker niet over onze liefjes. Maar dit... Nee, dat kon ik niet over mijn lippen krijgen.

Ergens wilde ik dolgraag thuis zijn om te weten hoe het nu verderging, maar ook zag ik er ontzettend tegenop om naar huis te gaan.

‘Hei!’ Op het nippertje ontweek ik een vrouw die opeens de straat dwarste. Ik kneep de remmen dicht en ik moest haastig een voet op de stenen zetten omdat mijn voorwiel in het tramspoor terechtkwam. Nijdig keek ik over mijn schouder en ik zag hoe de vrouw me nakeek.

‘Kutwrijf! Heb je soms prut in je ogen!’ Het deed me deugd dat ik eens kon schreeuwen.

De vrouw haalde verontschuldigend haar schouders op en liep H&M binnen.

Ik trapte mijn fiets terug in gang.

‘Stomme trut’, mompelde ik boos terwijl ik door de Veldstraat reed. Maar nog voor ik McDonalds bereikt had, kwamen de zorgen weer opzetten.

Het is goed dat ik niks aan Marcia verteld heb, dacht ik. Niemand weet iets. En misschien was het wel een vergissing, is pa onschuldig. Als pa straks terug thuis is, dan is alles weer zoals vroeger.

Toch beseftte ik dat het nooit meer zoals vroeger zou worden.

Dat is vreemd, dacht ik toen ik mijn fiets langs het raam liet uitbollen en ik merkte dat de gordijnen waren dichtgetrokken. Opeens voelde mijn keel droog aan. Ik viste de sleutel uit mijn broekzak. Mijn handen beefden toen ik de sleutel in het slot wilde steken.

Ik nam mijn rugzak van de bagagedrager en liet die op de tegels in de gang zakken. Omdat ik de stilte in het huis niet durfde verstoren, duwde ik zwijgend mijn fiets naar het stalletje achter het huis en liep langs de keuken naar binnen.

‘Dag’, zei ik toen ik ma in het halfduister op een stoel zag zitten. Ik wist dat ze zich had ziek gemeld op het werk. Ze knikte enkel en ze probeerde een mislukte glimlach op haar lippen te persen.

‘Je hebt de gordijnen gesloten?’ vroeg ik.

‘Sommige mensen loerden door het raam. Ik weet ook niet wat ze verwachten om te zien...’ Ze tilde vermoeid haar hand op. ‘Er bestaan nu eenmaal dergelijke mensen.’ Ma haalde vermoeid haar handen over haar gezicht.

‘Waarom? Waarom moest hij dat doen?’ Ze vroeg het op een toon die geen antwoord verwachtte. Ze was vast bang voor het antwoord.

Ma draaide haar hoofd langzaam opzij en keek me aan. Ik wilde wegkijken, maar ik deed het niet omdat ik dacht dat ik dan ma zou kwetsen, dat ik haar niet wilde steunen. Maar ma schudde zachtjes haar hoofd alsof ze zich schuldig voelde, alsof ze zelf kinderporno op haar laptop downloadde.

‘Nu begrijp ik waarom hij elke avond in zijn bureau moest werken. Alsof zijn job bij de bank nooit ophield. Ik kan me wel voor de kop slaan omdat ik soms medelijden met hem had.’

Ze rilde even en legde haar handen op het tafelblad. Ik zag dat ze haar trouwring niet meer droeg. Een bleke ring sloot nu rond haar vinger.

‘Ik denk niet dat ik iets verkeerd gedaan heb, Liesje. Ik denk niet dat hij zo in mij teleurgesteld was, dat hij naar porno op zoek ging omdat hij bij mij...’ Ma beet op haar onderlip.

Ik wil het niet horen, niet weten, dacht ik. De woorden van ma kropen in mijn ziel. Ik voelde me zelf al zo rot, ik kon de ellende van ma er niet bijnemen.

‘Waarom moest hij alles kapot maken?’

‘Ik wil het liever niet horen, ma’, zei ik zacht.

‘En dan nog met kinderen die jonger zijn dan...’

Ze keek me met halfgesloten aan en perste haar lippen op elkaar.

Gelukkig, dacht ik toen ik Griet voorbij het raam zag passeren.

Sneller dan anders duwde mijn zus haar fiets in de hal.

‘Griet is er’, zei ik opgelucht omdat ik nu het verdriet van mama niet meer alleen moest dragen.

Omdat het nu eenmaal de gewoonte was om ’s avonds te eten had ma brood, boter, préparé, gesneden kaas en een pot choco op de tafel geplaatst. Ik smeerde een halve boterham met choco. Niet omdat ik zin had om te eten, maar gewoon om iets met mijn handen uit te richten. Griet en ma dronken enkel koffie.

Opeens hoorden we een auto voor ons huis stoppen. Haastig stond Griet op en liep naar het raam.

‘Politie’, zei ze enkel terwijl ze het gordijn enkele centimeters opzij trok.

Ik hoorde het klappen van autoportieren.

De burens zullen weer voor hun vensters staan, dacht ik.

Meteen scheurde de deurbel de stilte in het huis kapot. We keken elkaar aan. Ma kwam overeind en ze liep naar de hal.

‘Wat zouden die nog willen?’ fluisterde Griet.

Ik schudde mijn hoofd en legde mijn boterham met choco op het bord. De deur ging open. Een politievrouw kwam binnen. Ma en een politieman volgden in haar spoor.

‘Hallo’, zei de vrouw. ‘Ik zou graag eens met jullie praten.’

Ik voelde mijn keel dichtschroeven.

‘Waarover?’ vroeg Griet.

Maar de vrouw deed alsof ze het niet gehoord had. ‘Het is beter dat we jullie apart spreken.’

Ik slikte en opeens voelde ik me enorm nerveus.

De politievrouw draaide om haar as. ‘Is er een plaats waar we rustig kunnen praten?’ vroeg ze aan ma.

‘De keuken’, stelde ma voor.

DAG 2

Papa lag bovenop de deken. Ik lag lekker toegestopt in het bed en leunde met mijn hoofd tegen zijn schouder. Griet lag in haar nachtkleedje naast pa en ze keek mee naar de plaatjes die papa telkens aanwees. Net toen de prins Assepoesters schoentjes wilde passen, klapte papa het boek dicht. *Morgen lees ik verder*, zei hij. We zeurden om het sprookje verder te vertellen, maar hij schudde glimlachend zijn hoofd. *Morgenavond vertel ik hoe het verderging met de prins en Assepoester*, zei hij. Griet trok een pruillip terwijl ze naar haar bed liep. Papa kustte me op het voorhoofd en knipte het licht uit. *Lekker slapen*. Hij deed de deur dicht.

De herinnering deed mijn lippen trillen terwijl ik over de Graslei fietste. Waarom wist ik niet, maar de hele nacht had ik aan vroeger gedacht. Zag ik papa die sprookjes voorlas, papa die me opving toen ik in het zwembad van de glijbaan in het water viel, papa die mijn fietsje vasthield toen ik voor het eerst op twee wielen probeerde te rijden..

‘Shit! Had je aan ma niet genoeg?’ tierde ik binnensmonds terwijl ik mijn fietstrappers martelde. ‘En dan nog met kinderen!’ Meisjes jonger dan ik, had ma gezegd.

Ik kon het niet geloven. Pa toch niet! En toch was het echt. Pa die ’s avonds met zijn neus op de smerige filmpjes zat die op het scherm van zijn laptop verschenen. Ik trapte nog heftiger om het beeld weg te jagen. En hoe moest het nu verder met ma, met Griet en met mij?

Marcia wachtte op de brug en ze zwaaide.

Ze weet het niet, dacht ik opgelucht.

‘Wat is er met Joyce?’ vroeg Marcia. Ze stond op haar tippen en ze rekte haar hals om over het schoolplein te kijken. ‘Ze zit niet op de bank en gewoonlijk komt ze meteen naar ons.’

‘Ik weet het niet’, zei ik. Tijdens het fietstochtje had Marcia honderduit gepraat over Joris die stiekem verliefd was op Joyce. Hij had Marcia in vertrouwen genomen om eens bij Joyce te polsen wat ze van hem dacht.

Joyce en Joris, had ik enkel gevraagd en dat was voldoende geweest voor Marcia. De rest van de tijd had zij volgepraat.

Solidair met Marcia liet ik mijn ogen over het schoolplein gaan. Ik ontdekte Joyce. Ze zat met Nel op een vensterbank in de hoek van het schoolplein. Het gezicht van Joyce was op mij gericht en toen ik in haar richting keek, vluchtten haar ogen van me weg.

Hoewel ik haar onmogelijk kon horen, zag ik dat ze achter haar hand fluisterde.

Ze roddelen over mij! Toen ze haar hand liet zakken dacht ik duidelijk te merken dat haar lippen *Liesje* vormden.

‘Ha, daar is Joyce’, zei Marcia opgelucht toen ze de meisjes ook had ontdekt. ‘Kom.’

Alsof ze verwachtte dat ik haar automatisch zou volgen, liep ze naar de vensterbank. Ik had helemaal geen zin om Joyce te ontmoeten, maar ik kon ook niet op mijn eentje blijven staan.

Liever de korte pijn, pompte ik mezelf moed in. Wie weet is het niet wat ik denk.

Ik camoufleerde mijn onzekerheid met een luchtig gezicht.

‘Hoi’, zei Marcia.

‘Hallo’, zeiden Joyce en Nel tegelijk alsof ze het gerepeteerd hadden.

Ik merkte dat hun blikken me ontvluchtten en ik voelde me plotseling niet lekker. Mijn maag leek in een knoop te draaien en mijn mond smaakte vies. Ook Marcia had gemerkt dat ik vreemd reageerde.

‘Is er iets?’ vroeg ze met een verbaasde snoet aan Joyce.

‘Nee’, zei Nel te vlug.

Joyce zweeg, maar ze loerde me afwachtend aan alsof ze verwachtte dat ik spontaan over pa zou vertellen. Marcia keek verbaasd naar Joyce en mij. Joyce likte even aan haar onderlip alsof ze zich afvroeg hoe ze moest beginnen. Dan vestigden haar ogen zich op mij.

‘Ik heb gehoord dat jouw vader in de gevangenis zit. Kinderporno.’

Ik had de klap verwacht, maar toch kwam hij nog hard aan. Even vroeg ik me af hoe ze wist dat mijn vader was opgepakt wegens kinderporno. Misschien gisten de mensen maar wat en

klonk het woord 'kinderporno' het meest vies, het meest sensationeel. Het was vreemd, maar eigenlijk had ik liever gehad dat hij was meegenomen wegens diefstal of fraude of zoiets. Misschien klonk zelfs moord beter.

Beschaamd, alsof ik de schuldige was, keek ik naar asfalt tussen mijn voeten.

'Neeeee... toch' Marcia liet haar *nee* ongelovig lang klinken. Ze keerde zich naar mij. 'Is dat echt waar?'

Mijn zwijgen vertelde alles. Het bleef stil in het lawaai op het schoolplein.

'Echt?' vroeg Marcia. Onbewust schoof ze een beetje van me weg. 'Hoe kun je zoiets...'

'Ik heb het niet gedaan!' zei ik nijdig. 'Niemand wist het.'

'Het moet vast heel erg zijn voor jullie', zei Nel. 'En vooral voor je moeder.'

Nel en Joyce kruisten veelbetekenend hun ogen. Ik kon hun gedachten lezen. Seksueel kwam haar vader vast niet aan zijn trekken bij haar moeder, hadden ze vast onder elkaar geroddeld. En ik had geen verweer, het was zelfs al door mijn hoofd gegaan.

'Ma ziet er nog goed uit', antwoordde ik verkeerd op de vraag.

'We zeggen toch niks over jouw moeder', zei Joyce en ze deed alsof ze zich gekwetst voelde.

Nee, maar je dacht het wel, wilde ik zeggen, maar ik zweeg omdat ze het toch zouden ontkennen.

'Het moest vast heel pijnlijk voor jou zijn', probeerde Marcia me te helpen omdat mijn handen beefden.

'Er is toch niets met jou gebeurd?' vroeg Nel. Ze klonk meelevend, maar ik voelde dat ze vooral nieuwsgierig was.

'Nee, helemaal niet.'

De politievrouw had gisteren dezelfde vraag gesteld. Ik had toen gehuild en ze vroeg het nog eens omdat ze dacht dat ik weende om de herinnering. *Nee, echt niet. Hij was...* toen had ik geaarzeld. *Hij is een geweldige vader.*

'Gelukkig', zei Joyce.

Ik wist niet of ze gerustgesteld of teleurgesteld klonk. Ik wilde alleen zijn.

'Het is tijd', zei ik nog voor het signaal klonk. Zonder op hen te wachten liep ik weg.

Er is toch niets met jou gebeurd? Die nacht had ik in mijn geheugenarchief gegraven. Ik probeerde me in te denken of papa me vervelend aanraakte als hij me in bed toestopte of keek hij op een andere manier naar me als ik in mijn blootje van de badkamer naar mijn kamer liep. Ik dacht het niet, maar helemaal zeker zou ik nooit meer zijn.

Omdat we niet eeuwig in het schemerduister konden leven, hingen de gordijnen terug waar ze hoorden. Ergens voelde ik opluchting toen ik het zag. Het leek er een beetje op dat we ons gewone leventje konden hervatten.

Hoewel haar gezicht nog somber stond en ze vast nog had gehuild, leek ma niet meer zo zielig als gisteren. Ze glimlachte zelfs toen ik in de woonkamer kwam.

Als een drenkeling die even boven water komt, dacht ik.

‘Hoe was het?’ vroeg ze.

Ik haalde mijn schouders op. ‘Op school weten ze het nu ook.’

‘Was het erg?’

‘In het begin wel, maar op de duur deed het me niks meer’, zei ik om ma niet terug onder het wateroppervlak te duwen.

De hele dag had ik in het klaslokaal en op het schoolplein de blikken in mijn rug voelen branden. Ook de medelijdende blikken van de leerkrachten die deden alsof ze niks wisten, had ik ontweken. Mevrouw Doesburg had me tijdens de middagpauze gevraagd of ik erover wilde praten, maar ik had *nee* gezegd. Ik wilde dat iedereen me met rust liet, dat ze me zouden behandelen zoals vroeger. Alsof er nooit iets gebeurd was.

Griet kwam uit de keuken. Ik had niet eens gemerkt dat ze er al was. Op vrijdag is ze altijd vroeger thuis, besepte ik. Zonder iets te zeggen plofte ze naast me op de bank. We zaten met onze rug naar het raam en ik merkte dat ma opeens verstijfde. Haar ogen keken over me heen alsof ze een spook zag. Een seconde later werd er gebeld.

‘Pa?’ vroeg ik.

Ma knikte. Als bevroren bleef ze op de stoel zitten.

‘Wat nu?’ vroeg ze alsof ze de beslissing aan ons overliet. ‘Moet ik de deur openen?’

Ik schrok toen de bel voor de tweede keer rinkelde. Dit keer belde hij langer en feller.

Hij wil zo snel mogelijk uit de ogen van de burens verdwijnen, besepte ik.

‘Zal ik...’ Ma hield me met een armgebaar tegen.

‘Moet ik nog met hem verder?’ vroeg ze aan ons, maar ze vroeg het wellicht aan zichzelf.

Ik kreeg het koud. Vorige nacht had ik me ook afgevraagd of pa en ma en wij nog samen...

‘Ik wil niet meer met hem in een bed liggen’, zei ze heftig.

De bel sneed weer door het huis en nu wilde hij blijkbaar de knop niet lossen vooraleer hij binnen was. Ma veerde recht en ze trok de deur achter zich dicht.

Het is niet zo erg als je denkt.

Nee? Waarom heeft de politie je dan meegenomen? Ik wil dat je jouw spullen pakt en verdwijnt!

Waarom? Dit is ook mijn huis!

Griet en ik durfden bijna niet te ademen om geen woord te missen. We beseften heel goed dat het nu om onze toekomst ging.

Durf je Griet en Liesje nog onder de ogen komen?

Waarom niet? Ik heb hen toch niks misdaan? Ik kan toch gewoon met jullie verder leven.

Dan ga ik weg!

Griet en ik keken elkaar verbijsterd aan. Weggaan?

‘We moeten toch niet verhuizen omdat hij met vieze dingen bezig was’, siste Griet verontwaardigd. ‘Hij moet het huis uit. Wat denk jij?’

Ik kromp in elkaar en sloeg mijn armen om mijn knieën, alsof ik zo klein mogelijk wilde zijn.

‘Pa het huis uit?’ herhaalde ik stil.

Ik wist het niet. Ik wilde enkel dat alles zo snel mogelijk voorbij zou zijn. Dat alles zoals vroeger werd. En toch...er was teveel gebroken dat niet meer kon gelijmd worden.